

[Povlsen.]

saadan Skuffe at putte besværlige Forslag i. Man er allerede begyndt med dette, idet det Udvalg, som behandler Kirkeministerens Lovforslag om Adgang til Præstembeder, efter Forslag fra socialdemokratisk Side og med Tilslutning fra konservativ Side, saaledes som det blev berørt allerede i Gaar, egentlig har vedtaget at indstille sit Arbejde, for at dette Lovforslag kan blive forelagt det kirkelige Udvalg, som man nu sikkert venter nedsat.

Forskellen mellem de to Partier, som opererer sammen, traadte ganske overordentlig stærkt frem allerede i Landstinget, og jeg maa jo sige, at den Tale, som det ærede Medlem Hr. Borgbjerg holdt her som Socialdemokraternes Ordfører, ogsaa stod i den skarpeste Modstrid med den Tale, det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen holdt som det konservative Folkepartis Ordfører. I Landstinget udtalte den socialdemokratiske Ordfører, at Maalet for Socialdemokraterne med Nedsættelsen af det paagældende Udvalg var en fuldstændig Adskillelse mellem Stat og Kirke. Dette „fuldstændig“ modificerede den ærede Ordfører imidlertid straks, idet han begrænsede det til en Adskillelse, som kunde opnaas med de Grundlovsbestemmelser, vi nu har — det vil altsaa sige ikke en fuldstændig Adskillelse, som kræver en Grundlovsforandring. Men den Adskillelse, man ønsker fra socialdemokratisk Side, tænker man sig at opnaa ved en Selvstændiggørelse af de enkelte Menigheder, saaledes som den ærede Landstingsmand, fhv. Kirkeminister Dahl udtalte det: at de enkelte Menigheder fik fuld Frihed baade paa det aandelige og det økonomiske Omraade, at Menighederne, som han sagde, fik frit Lov til at indrette sig, som de vilde. Og han udtalte et andet Sted, at i hvert Fald alle de Menigheder, som er evangelisk-lutherske i Grundlovens Forstand, skulde have samme Ret til at faa Del i Lønningsmidlerne og til Brugen af Kirkerne. Jeg beder ærede Medlemmer lægge Mærke til, at han sagde: i hvert Fald alle de Menigheder, som er evangelisk-lutherske i Grundlovens Forstand. Deri ligger i Virkeligheden Muligheden for at gaa videre, og jeg tvivler ikke om, at man fra socialdemokratisk Side vil gaa videre — det ærede Medlem Hr. Borgbjerg har jo i Virkeligheden givet tydeligt Udtryk derfor i den Tale, han holdt her i Gaar. Jeg beder det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen lægge nøje Mærke til, at den socialdemokratiske Ordfører i Landstinget, Hr. Dahl, udtrykkelig

talte om *de enkelte Menigheder* og aldeles ikke, som det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen citerede ham, om Kirken. Han nævnte slet ikke Kirken i den Forbindelse, det var de enkelte Menigheders Selvstændiggørelse og ikke Kirkens Selvstændiggørelse, som man tog Ordet for fra socialdemokratisk Side i Landstinget. Det var altsaa i Virkeligheden en Splittelse af Folkekirken, man tog Ordet for fra socialdemokratisk Side, en Opløsning i Enkeltmenigheder med fuldt Selvstyre baade i aandelige og økonomiske Forhold, og det ærede Medlem Hr. Borgbjerg understregede dette meget stærkt i sin Tale her i Gaar og sagde, at det var netop det, der var Trang til, en saadan Splittelse, fordi det i Virkeligheden betød Liv. Men staar vi da ikke, spørger jeg det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen, i Virkeligheden overfor den Independentisme, som det ærede Medlem er saa forfærdelig angst for, og for hvilken han hidtil har troet, at jeg var den eneste Repræsentant her i dette Ting? Jo, det er den samme Independentisme, som vi træffer her hos Socialdemokraterne, og jeg maa med en vis Beklagelse føje til, at der hos den ærede Landstingsmand var et lille Stænk af Byzantinisme, idet den ærede Landstingsmand jo holdt paa, at det skulde være evangelisk-luthersk i Grundlovens Forstand, og den ærede Landstingsmand udtalte ikke noget om, hvem der skulde afgøre, hvad der er evangelisk-luthersk, saa man maa gaa ud fra, at det maa være en eller anden Statsmyndighed, der skal afgøre dette. Men saa staar vi jo her overfor en lille Smule Byzantinisme sammen med Independentisme. Jeg haaber imidlertid, at man fra socialdemokratisk Side ikke vil holde fast ved dette, jeg er for øvrigt, efter at have hørt det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, i den Henseende ganske beroliget.

Den ærede Landstingsmand udtalte, at fra radikal Side vilde man bevare Folkekirken som en Politistav, men her tager den ærede Landstingsmand ganske fejl, tværtimod, er der noget af Politistaven, bliver det jo i Virkeligheden hos Socialdemokraterne. Vi fra vor Side ønsker, at Afgørelsen ikke skal lægges hos nogen anden, nogen højere Autoritet, men at den skal lægges hos de paagældende selv; vedkender de sig at tilhøre den evangelisk-lutherske Kirke, skal de have de Rettigheder, der er Tale om. Jeg vil endda gaa betydeligt videre, idet vi hævder, at alle, der vedkender sig at tilhøre den kristne Kirke, skulde have Adgang til Kirkens Midler og til Brug af Kirkerne. Det Forslag, som vil komme til Behandling inden